

EĞİTİM ve İNSANİ BİLİMLER DERGİSİ

Teori ve Uygulama

Cilt: 15 / Sayı: 29 / Yaz 2024

JOURNAL of EDUCATION and HUMANITIES

Theory and Practice

Vol: 15 / No: 29 / Summer 2024

Köy Okullarındaki Eğitim Kahramanlarının Zorluklarla Dolu Yolculuğu: Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar

The Challenging Journey of Education Heroes in Rural Schools:
Problems Faced by Teachers and Administrators

Makale Türü (Article Type): Araştırma (Research)

Canan DEMİR YILDIZ
Cihad BUDANCAMANAK

www.dergipark.gov.tr/eibd
eibd@eibd.org.tr

Köy Okullarındaki Eğitim Kahramanlarının Zorluklarla Dolu Yolculuğu: Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar

Canan DEMİR YILDIZ¹

Cihad BUDANCAMANAK²

DOI: 10.58689/eibd.1376686

Öz: Bu araştırmanın amacı, köy okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji yöntemine göre tasarlanmıştır. Bu çalışmada, araştırma verilerini toplamak için yapılandırılmış görüşme teknikleri kullanılmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz ve sürekli karşılaştırma yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Muş ili Malazgirt ilçesinde görev yapan 27 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmada nitel veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir. Veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Veri analizine göre öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar 5 kategoriye ayrılmıştır. Elde edilen bulgulardan hareketle, öğretmen ve yöneticilerin okulların altyapısının yetersiz olduğuna, eğitimdeki eşitsizliklerin giderilemediğine, çözülmemiş sorunların öğretmen ve yöneticilerin motivasyonunu azalttığına ve öğretmen iletişimini temelde yönetici konumunda olan kişilerin yönlendirmesi gerektiğine dikkat çekilmektedir.

Anahtar kelimeler: Köy okulları, köy öğretmeni, yöneticiler, eğitim, öğrenci.

Geliş Tarihi: 16.10.2023; Kabul Tarihi: 19.01.2024

Kaynakça Gösterimi: Demir Yıldız, C. & Budancamanak, C. (2024). Köy Okullarındaki Eğitim Kahramanlarının Zorluklarla Dolu Yolculuğu: Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 15(29), 1-28

1 Doç. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, canan.yildiz@alparslan.edu.tr. ORCID No:0000-0002-5905-9344

2 Öğretmen, MEB, cihad.b_228@hotmail.com. ORCID No:0000-0001-6836-4482

Giriş

Eğitim, geçmişin deneyimlerini anlamlandırarak geleceğe dair heyecan verici ve yaratıcı bir vizyonun temellerini atan bir olgudur. Bu perspektifte eğitim, toplumsal doku ile bireysel potansiyelin restoratif bir aracı olarak işlev görür. İnsanın öğrenme isteği ve keşfetme arzusu sınırsızdır, bu nedenle dinamik ve sürekli evrilen dünyada ayak uydurabilmek ve bireysel gelişimi sürdürebilmek için eğitim, kilit bir rol üstlenir (Özpınar, 2008). Eğitim alanındaki literatür incelemesi, kırsal bölgelerdeki okullar ve taşınmalı eğitim konularındaki çalışmalarda bir dizi sorunun dile getirildiğini göstermektedir.

Kavak, Ekinci ve Gökçe'nin (1997) vurguladığına göre, kırsal okulların karşılaştığı en büyük sorunlardan biri finansmandır. Bu okullar, şehir içi okullara kıyasla daha sınırlı gelir kaynaklarına sahiptir ve sık sık yetersiz finansmanla karşı karşıya kalmaktadır. Aslında, kırsal okulların finansmanı, gereken düzeyden uzak bir şekilde sağlanmaktadır.

Yeşilyurt ve Orak (2007), ilköğretim okullarında taşınmalı eğitim üzerine gerçekleştirdikleri çalışmada, dâhil ettikleri denek gruplarının yaşadığı sorunlara rağmen taşınmalı eğitimin sürdürülmesi gerektiği sonucuna varmış ve okul yönetiminin öğretmenlerin bu konudaki görüşlerine başvurmasını önermişlerdir. Yaptıkları araştırmaya dayanarak, ilkokulun 1, 2 ve 3. sınıflarının köy okullarında okutulmasını ve ardından diğer sınıfların takip edilmesini önermişlerdir. Kaya (2017) ise, taşınmalı eğitim programlarının öğrenciler üzerindeki etkisini inceleyerek, taşınmalı eğitim düzenlemesi nedeniyle öğrencilerin sosyal etkinliklere katılmak istemelerine rağmen bu fırsattan yararlanamadıklarını gözlemlemiştir. Toplu taşınmalı eğitim yönetmeliğindeki saatlerin, hizmetlerin ve sınıfların düzenlemesi gibi unsurların sosyal etkinliklere ve ders dışı etkinliklere daha uygun hale getirilmesi gerektiğini önermiştir.

Özpınar (2008), kırsal okullarda eğitim etkinlikleri için materyal eksikliği ve sosyal etkinliklerin eksikliği gibi sorunlara dikkat çekmiştir. Yıldız ve Köksal (2009) ise kırsal okullardaki temel sorunları, çok sınıflı eğitim modelinin bağımsız sınıf dersleriyle aynı hedefleri taşımasından kaynaklanan sorunlar olarak belirtmektedirler. Bu model öğretmenlerin sorumluluklarını artırırken iş verimini düşürebilir. Birleştirilmiş sınıflar için uygun müfredat materyalleri ve kaynaklarının hazırlanması, özel eğitim programlarının geliştirilmesi, idari birimlerin kırsal okulların ihtiyaçlarına daha duyarlı hale gelmesi ve birleştirilmiş sınıflar hakkında daha fazla araştırma yapılması gibi önerilerde bulunmuşlardır.

Yalın (2001), şehirde görev yapan öğretmenlerle kırsal alanda görev yapan öğretmenler arasında yapılan karşılaştırmalı bir çalışmada, köy okullarındaki öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim eksikliği, öğretmenlerin statüsü ve özlük haklarının kentsel alanlardakilere kıyasla daha düşük olduğunu tespit etmiştir. Çınar'ın (2004) belirttiğine göre ise, köy okullarının karşılaştığı bir diğer sorun, okul ve ev arasındaki iş birliği ve iletişim eksikliğidir.

Kırsal bölgelerde yer alan okullardaki öğrencilerin başarı düzeyleri, velilerin ilgisizliği tarafından etkilenebilmektedir. Araştırmalar, ebeveynlerin eğitim sürecinde yeterince aktif rol almadığını ve bu durumun beklenenin altında eğitim seviyelerine yol açtığını ortaya koymuştur (Aksoy ve Ekşi, 2008; Dursun, 2006; Elma, 2013).

Özpinar ve Sarpkaya (2010), kırsal bölgelerde görev yapan öğretmenlerin yetiştirilmesinde kırsal yaşama uyarlanmış eğitim programlarının yetersiz olduğunu, öğretim hizmetlerinin ve öğretim oturumlarının kırsal bölgelerin özelliklerini göz önünde bulundurmadığını ve kırsal öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerinin yetersiz kaldığını belirtmiştir. Bu sorunlar önemli zorluklar olarak görülmüştür. Sidat ve Bayar (2018) tarafından yürütülen bir araştırmada, öğretmenlerin, velilerin kırsal bölgelerde eğitim almalarının köy okullarının başarı oranını artıracığına inandıklarını göstermiştir. Araştırmada köyde okul öncesi eğitimin eksik olduğu tespit edilmiş ve bu eksikliği gidermek adına köy okullarına anaokulu seçeneğinin eklenmesinin faydalı olabileceği öne sürülmüştür. Bu araştırmacılar ayrıca, mevcut merkezi eğitim müfredatının yerine, belirli çevre koşullarına daha uygun ve esnek bir eğitim programının geliştirilmesi gerektiğini önermişlerdir. Karataş ve Kınalıoğlu (2018), köy okullarında öğretmen maaşlarının düşük olması, öğretmen yetiştirme stajlarının yetersizliği ve kırsal ve şehir bölgelerindeki öğretmenler arasındaki fiziksel haklar açısından eşitsizliklerin etkili faktörler olduğunu belirtmişlerdir.

Eğitim konusu literatürün derinliklerinde incelendiğinde, öğrenci ve öğretmen bakış açlarına dayanan bir dizi çalışmanın mevcut olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, özellikle kırsal okullardaki okul öncesi eğitimde karşılaşılan zorluklara odaklanan çalışmalar, nitelikli öğretmen eğitimi eksikliği, özelleştirilmiş okul programlarına yönelik gereksinimler ve eğitimdeki boşluklar gibi meseleleri öne çıkarmaktadır. Kırsal okul sistemlerinin geliştirilmesi amacıyla tasarlanan planlar, öğretmenlerin aşırı yük altındaki çalışma koşullarını ve okul-aile ilişkilerindeki ebeveyn katılımının eksikliğini de vurgulamaktadır. Karakütük (1998), Sarı ve Uz (2017), Yeşilyurt ve Orak (2007), Bilek ve Kale (2012), Şan (2012), Yurdabakan (2013), Şimşek ve Büyükkıdık (2017), Kaya (2017), Sidat ve Bayar (2018) gibi farklı araştırmacılar, bu bağlamda benzer sonuçlara ulaşarak literatürü zenginleştirmişlerdir. Ancak, kırsal eğitim alanında daha geniş çaplı bir literatür eksikliği olduğu unutulmamalıdır. Bu boşluğu doldurmak ve daha kapsamlı anlayışlar elde etmek adına, ebeveynler, öğretmenler ve okul yöneticileri gibi eğitim sürecinin önemli paydaşlarından elde edilen veriler, değerli birer kaynak olarak eğitim stratejilerinin şekillenmesinde kullanılabilir. Bu şekilde, gelecekteki eğitim adımları daha etkili ve bilgiye dayalı bir temel üzerinde atılabilir. Bu bağlamda araştırmanın amacı aşağıda verilmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, köy okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm yaklaşımlarının belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Köy okullarında görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
2. Köy okullarında görev yapan yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
3. Köy okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunların benzer ve farklı yönleri nelerdir?
4. Köy okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar bağlamında çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın modeli

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim yaklaşımı kullanılmıştır. Öğretmen ve okul yöneticilerinin köy okullarında karşılaştıkları sorunlara dair görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada, olgubilim yaklaşımı benimsenmiş ve bu bağlamda nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Olgubilim çalışması, belirli bir olayı veya durumu derinlemesine araştıran, gerçek bir ortamda sistematik olarak veri toplayan bir araştırma yöntemidir. Bu çalışmaların amacı, söz konusu olayın nedenleri, süreçleri ve bulguları irdelenerek daha fazla araştırılması gereken konulara açıklık getirmektir. Bu analiz yöntemi, gelecekteki araştırmalara ışık tutmak için Subaşı ve Okumuş (2017) tarafından tanımlanmıştır. Özünde, bir vaka çalışması, belirli bir olay hakkında toplanan verileri kapsamlı bir şekilde inceleyen bir araştırma yöntemidir (Subaşı ve Okumuş, 2017).

Çalışma grubu

Muş ili Malazgirt ilçesinde yapılan bu araştırma köy okullarını kapsamaktadır. Köy okulları seçilirken bazı okulların tek öğretmenli birleştirilmiş sınıflı okul olması bazı okulların müstakim okul olup öğretmen sayısının fazlalığı ve farklı kadro tiplerinde (kadrolu, sözleşmeli, ücretli) öğretmenlerin olmasına göre 17 okul (köy okulu) belirlenmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak, öğrenilmek istenen özellikleri temsil eden birimlerin aynı özelliklere sahip olmasıyla çalışma grubu belirlenmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004). Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme yönteminin temel özelliği, önceden belirlenmiş anlayışı tatmin eden tüm durumların incelenmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmacıların araştırma grubunu seçme ölçütü olarak, merkeze yakın olan, uzak olan, imkânları kısıtlı olan, kısıtlı olmayan okullar sınıflandırılmış ve buna göre bu 17 köy okulu belirlenmiştir.

Toplam 17 farklı köy okulundan 27 katılımcı araştırmaya dahil olmuştur. 13 okul müstakil (müdür normu olan) okuldan oluşmakta, 4 okul ise birleştirilmiş sınıflı okul (müdür normu olmayan) türündedir. Toplamda 7 idareci bulunmaktadır. 1 kadın idareci, 6 erkek idareci vardır. 1 kadın idareci ortaokul idarecisi, 2 erkek idareci ortaokul idarecisidir. 4 erkek idareci de ilkokul idarecisidir. Bazı okullarda tek öğretmen görüşmeye dahil edilmiştir. Bazı okullarda iki katılımcı, bazı okullarda da üç katılımcı dahil edilmiştir.

Toplam 8 kadrolu öğretmen bulunmaktadır. Bunlardan 5 kadın öğretmen, 3 erkek öğretmen katılım göstermişlerdir. 1 kadın öğretmen ilkokulda, 4 kadın öğretmen ortaokulda, 1 kadrolu erkek öğretmen birleştirilmiş sınıflı ilkokulda, 2 erkek öğretmen de ortaokulda çalışmaktadır. 1 kadrolu öğretmen hariç diğer öğretmenlerin çalıştıkları toplam 3 sözleşmeli öğretmen bulunmaktadır. Bunların 3'ü de kadın öğretmendir. 3 öğretmen de farklı ilkokullarda çalışmaktadır. Çalıştıkları ilkokullar müstakil ilkokullardır.

Toplam 9 ücretli öğretmen bulunmaktadır. Bunlardan 6'sı kadın ücretli öğretmen iken, 3'ü erkek ücretli öğretmendir. 5 kadın ücretli öğretmen ilkokulda, 1 kadın ücretli öğretmen ortaokulda, 3 erkek ücretli öğretmen de ilkokulda çalışmaktadır. 4 kadın ücretli öğretmenin çalıştığı ilkokul müstakil okul statüsünde, 1 ücretli erkek öğretmenin çalıştığı ilkokulda müstakil okul olup 2 erkek ücretli öğretmenin çalıştığı ilkokul birleştirilmiş sınıflı okul statüsünde, yine 1 kadın ücretli öğretmenin çalıştığı ilkokul birleştirilmiş sınıflı okul statüsündedir.

Burada yine bu okulların büyüklüğü ve öğretmen sayısına dikkat edilmiştir. Belirlenen bu 17 okulun idareci ve öğretmenlerine online, araştırmacılar tarafından oluşturulan ve uzman görüşünden (eğitim bilimleri alanında öğretim üyesi) faydalanılan 7 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu (Google form) olarak öğretmenlere gönderilmiş ve cevaplar alınmıştır.

Yönetici seçiminde müstakil okul statüsünde olup, öğrenci ve öğretmen sayıları fazla olan 7 köy okulu belirlenmiştir. Ücretli öğretmenlerin seçilmesinin sebebi ise Malazgirt ilçesinde özellikle köy okullarında öğretmen eksikliğinin fazla olması, bazı tek öğretmenli köy okullarında yalnızca ücretli öğretmenlerin görevlendirilmesi nedeniyle araştırmaya dahil edilmiştir. Sonuç olarak araştırmaya dahil edilen katılımcıların demografik bilgileri Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Cinsiyet	Okuldaki Görev	Okulun Türü	Mesleki Kıdem	Öğretmenlik Kadro Durumu
Erkek	İdareci	İlkokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	Ortaokul	6-10 Yıl	Ücretli Öğretmen
Erkek	Öğretmen	İlkokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	6-10 Yıl	Ücretli Öğretmen
Erkek	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	İdareci	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Ücretli Öğretmen
Erkek	Öğretmen	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Sözleşmeli Öğretmen
Erkek	İdareci	İlkokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	Öğretmen	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	İdareci	İlkokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	İdareci	İlkokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	Ortaokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Sözleşmeli Öğretmen
Erkek	İdareci	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	İlkokul	1-5 Yıl	Sözleşmeli Öğretmen
Kadın	Öğretmen	Ortaokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Kadın	Öğretmen	Ortaokul	6-10 Yıl	Kadrolu Öğretmen
Erkek	İdareci	Ortaokul	1-5 Yıl	Kadrolu Öğretmen

Veri toplama aracı

Bu araştırma için görüşme tekniği olarak bilinen nitel bir veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından tasarlanan yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Karasar'ın (2004) belirttiği gibi, bu yaklaşım sözlü iletişim yoluyla veri toplamayı içermektedir. Araştırmacı önceden bir dizi görüşme sorusu hazırlayarak katılımcılarla esnek ancak yapılandırılmış bir görüşme sağlamaktadır (Ekiz, 2009).

Araştırma verilerini toplamak için, araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Bu form yedi adet açık uçlu sorudan oluşmakta olup, araştırmacılar ilgili literatür ve uzman görüşüne başvurarak kapsam geçerliliğini sağlamaya özen gösterilmiştir. Veriler, çevrimiçi ortamda google forms aracılığı ile toplanmıştır.

Kişisel bilgilerin gizliliğini sağlamak için çalışmayı düzenleyenler katılımcıları iki gruba ayırmış ve katılımcı bilgilerinin okuyucular tarafından anlaşılabilirliğini kolaylaştırmak için her bir katılımcı şu örnekteki gibi kodlanmıştır: İlkokul öğretmeni kadın1, ilkokul öğretmeni erkek2 (İÖK1, İÖE2) şeklinde; Yöneticiler ise, İlkokul Müdürü Kadın 1, Ortaokul Müdürü Erkek 2 (İMK1, OME2) şeklinde kodlanmıştır.

Verilerin analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizinde nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan betimsel analiz kullanılmıştır. Analizin amacı, araştırmaya dahil olan deneklerle yapılan görüşmeler yoluyla toplanan verileri düzenlemek, yorumlamak ve okuyuculara iletmektir. Önceden belirlenmiş temalara ve bulgulara göre kategorize edilen, özetlenen ve yorumlanan görüşme verileri arasında nedensellik ilişkisi kurulabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Verilerin analizinde elde edilen yanıtların tümü sırasıyla Word dosyasına aktarılmıştır. Araştırma soruları bağlamında elde edilen yanıtlar toplanmış ve tekrar eden ifadeler temalaştırılmıştır. Belirlenen temalar ve ilgili ifadeler kesit olarak tablolar üzerinde gösterilmiştir. Bu araştırmada elde edilen veriler, tablolar üzerinde özetlenmiş ve katılımcı kesit ifadeleri ve frekans değerleri ile birlikte sunulmuştur. Aynı zamanda dikkat çeken ifadeler katılımcı ifadeleri ile birlikte direkt alıntılar şeklinde de gösterilerek verilerin geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Güvenirlilik, Geçerlilik ve Etik Onay

Güvenirliliği artırmak için kullanılan stratejilerden biri üçgenlemedir. Üçgenleme, farklı yöntemlerle elde edilen verilerin birbirini doğrulamak için kullanılmasını içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada, katılımcıların açık uçlu anket sorularına verdikleri yanıtları doğrulamak için benzer sorular tekrarlanmıştır. Geçerliliği artırmak için kullanılan stratejilerden biri de detaylı bir açıklamadır. Bu, temalara göre düzenlenmiş ham verilerin okuyucuya yorum eklenmeden sunulmasını içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu hedefe ulaşmak için, çalışma ilgili temaları ve alt temaları yansıtan alıntılarını sıkça içeren detaylı bir açıklama yöntemi sıklıkla kullanılmıştır. Geçerliliği artırmak için kullanılan başka bir yaklaşım ise örnek seçimidir. Görüşmeler için katılımcıları seçerken maksimum çeşitliliği sağlama, okuyucuların çalışmayı çeşitli alanlarda ve farklı amaçlarla kullanabilmesine olanak tanır (Merriam, 2009). Bu araştırmada, bireysel görüşmeler için katılımcıları seçerken maksimum

çeşitlilik örnekleme yöntemini kullanarak farklı bakış açılarını yansıtan öğretmen ve yöneticiler seçilmiştir.

Etik Onay: Bu araştırmaya başlamadan önce, Muş Alparslan Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan gerekli etik izinler alınmıştır (90178-18.04.2023). Öğretmen ve yöneticiler, araştırmaya gönüllü olarak katılmışlar ve katılımlarını onaylayan bir onam formu imzalamışlardır.

Bulgular

Çalışmada elde edilen bulgular; çalışmanın amacı doğrultusunda alt başlıklar halinde sırasıyla sunulmaktadır.

Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar

Hem öğretmenlerden hem de yöneticilerden görüşler alındıktan sonra, veriler temalaştırılarak farklı kategorilere ayrılmış ve yanlarına ilgili ifadeler alıntı şeklinde tablolara aktarılmıştır. Bu başlıklardan ilki “Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar”dır. Öğretmenlerden toplanan görüşler sekiz temaya ayrılmış ve her temada ilgili ifadeler ortaya koyulmuştur ve daha sonra frekanslarına göre tabloleştirilmiştir.

Tablo 2. Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Farklı Yönleri

Temalar	İlgili İfadeler	Katılımcılar	F
Barınma ve Isınma Sorunları	"... barınma, istenilen bir şeye vaktinde ulaşamama." ÖİE7 "... ısınma sorunu var." ÖİK8 "... kışın ısınma sorunu." ÖİE5 "... okulda ısınmanın sobayla sağlanıyor olması kışın özellikle kar sebebiyle yolların kapanması." ÖÖK15 "... eğitim-öğretimle ilgili işler yerine daha çok okulun temizliği, ısınması gibi işlerle uğraşması mesela." ÖÖE12 "... kışın soğuk ve yeterli ısınma sağlanmaması." ÖİE9 "...lojmanların yetersiz olması." ÖÖK20	ÖİE7, ÖİK8, ÖİE5, ÖÖK15, ÖÖE12, ÖİE9, ÖÖK20	7
	Yol ve Mesafe Sorunları	"... en büyük sorun köyün ilçe merkezine olan uzaklığı ve kış şartlarında servisle okula gidip gelmem." ÖÖK19 "... servisle okula gidiş gelişlerde o kadar yoruluyorum ki." ÖÖK19 "... ulaşım sorunları oluyor." ÖÖK6 "... uzaklık ve ulaşım sorunları." ÖÖE14	ÖÖK19, ÖÖK19, ÖÖK6, ÖÖE14
Öğretmen Yetersizliği	"... branş öğretmen yetersizliği." ÖİK4 "...köy okullarında öğretmen sayısı ve branş çeşitliliği daha az olabilir." ÖİK2 "Yeterli öğretmen ve idarecimiz yok."	ÖİK4, ÖİK2, ÖİE9	3
Sosyal Faaliyet Olmaması	"...okullarının tamamıyla sosyal alanlardan yoksun olması." ÖİE5 "... Sosyal aktivitelerin yetersiz olması, hatta olmaması." ÖİE9 "... sosyal izolasyon." ÖÖE14	ÖİE5, ÖİE9, ÖÖE14	3
Eğitim Eksikliği	"... eğitim kaynakları ve altyapının yetersiz olması." ÖİK1 "...eğitim sürecinde kullanılan araç gereç eksikliği." ÖİK8	ÖİK1, ÖİK8	2
Baskı ve Stres	"...öğretmenlerin motivasyonunu düşürebiliyor ve stres seviyesini artırabiliyor." ÖÖE14 "... yaşadığım yerin zorluklarından kaynaklı olarak bazen bunalıma girdiğim..." ÖÖK15	ÖÖE14, ÖÖK15	2
Yönetime Katılım Eksikliği	"... atölye çalışmaları ve konferanslara katılmak köy okulunda çalışırken zor olabiliyor." ÖİK2	ÖİK2,	1
İletişim Sorunları	"... iletişim sorunları oluyor." ÖÖK6 "...köydeki halkla iletişim sorunu." ÖİK13	ÖÖK6, ÖİK13	2

Tablo 2’de görüldüğü gibi “öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar” kategorisinde 8 tema belirlenmiştir. Katılımcıların yanıtlarına bakıldığında öğretmenlerin “barınma ve ısınma sorunu”, “yol ve mesafe sorunları”, “öğretmen açığı”, “iletişim sorunları” gibi sorunlar yaşadıkları söylenebilir. Verilen cevaplara göre, köyde görev yapan öğretmenlerin, köyde barınma eksikliği ve yol, mesafe sorunlarını daha fazla yaşadıkları görülmektedir. Öte yandan, verilen cevaplara bakıldığında öğretmenlerin “yönetime katıl(a)mama”, “baskı ve stres” gibi sorun-

lar da yaşadıkları görülmektedir. Burada öğretmenlerin yönetimle iş birliği yapamamaları bağlamında üst yöneticilerin iş birliğini artırıcı çalışmalar yapmaması veya ihmal etmesi düşünülebilir. Yine ‘sosyal faaliyetlerin eksikliği’ teması bağlamında bakıldığında öğretmenlerin köy olanaklarından şikayetçi oldukları ve kendilerini yalnız hissettikleri görülmektedir. Köy olanaklarının yetersizliği, kısıtlı imkânlar, sosyal mekânların olmaması gibi nedenler öğretmenleri bu şekilde düşünmeye sevk ettiği söylenebilir.

Bu sonuçlar neticesinde öğretmenlerden alınan görüşlerden dikkat çeken bazı ifadeler şu şekildedir:

“Ulaşım, ısınma, personel eksikliği ve okulda suyun olmaması” ÖİK8

“Okulumuzdaki temel sorunların başında öğretmenin yalnız kalması geliyor. Özellikle benim gibi tek öğretmenli müdür yetkili öğretmen olarak çalışan öğretmenlerin eğitim-öğretimle ilgili işler yerine daha çok okulun temizliği, ısınması gibi işlerle uğraşması mesela.” ÖOE12

“Temel sorunlardan bahsedecek olursam her bir dersin branş öğretmeninin bulunmamasından kaynaklanan öğretmen sayısı yetersizliği diyebilirim öğretmen sayısı yetersiz olduğu için maalesef olmayan branşların yerini doldurmaya çalışıyoruz ama yeterli olmuyor. Aklıma gelen diğer sorun elektrik problemi bulunduğumuz köy okulunda sürekli elektrik sıkıntısı yaşıyoruz test ya da sınav çıkarırken bile önceden çıkarıyoruz ki elektrik kesintisi yüzünden çocuklar mağdur olmasın. Su problemi de çok yaşıyoruz elektrik suya bağlı olduğundan elektrik kesildiği an su da olmuyor bu da çok zor oluyor çocuklar su olmadığı için tuvaletleri bile kullanamıyor. Aklıma gelen diğer bir sorun ise köy okulunda olduğumuz için ısınma sobayla sağlanıyor bu da kışın bizi çok zorluyor sobalar tütüyor çok fazla sorun çıkarıyor hatta bu yüzden kaç kere dersten çıkmak zorunda kaldık bu da dersin işleyişini aksatıyor. Son olarak eklemek istediğim velilerin genel olarak öğrencilerle hiç ilgilenmemesi diyebilirim. Verilen ödevler kontrol edilmiyor ya da çocukların durumu hakkında görüşmeye hatta veli toplantılarına da gelinmiyor o yüzden çocuklar derslere de yeteri kadar ilgi göstermiyorlar.” ÖOK15

“Okulumda karşılaştığım en büyük sorun köyün ilçe merkezine olan uzaklığı ve kış şartlarında servisle okula gidip gelmem. Yol ve iklim şartları can güvenliği noktasında beni korkutuyor. Diğer bir sıkıntı ise okulumuzun fiziki imkânlarının yetersiz kalmasıdır.” ÖOK19

Yukarıdaki tablo ve yorumlar incelendiğinde çeşitli köy okullarında çalışan öğretmenler tarafından dile getirilen zorluklar arasında, ulaşımın zorluğu, yetersiz ısınma imkânları, personel eksikliği ve su sıkıntısı öne çıkmaktadır. Özellikle tek öğretmenli okullarda, öğretmenler eğitim-öğretimle ilgili görevlerin yanı sıra temizlik, ısıtma gibi işlerle de uğraşmak durumunda kalmaktadır.

Öğretmen yetersizliği, branş öğretmenlerinin eksikliği ve özellikle köy okullarında daha fazla hissedilen elektrik kesintileri ve su sıkıntıları gibi problemler, eğitim kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu sorunlar nedeniyle öğrencilerin derslere ilgisi azalabilmekte ve eğitim süreci aksayabilmektedir. Aynı zamanda, öğrenci velilerinin öğrencilerle ilgilenmemesi ve öğrencilerin ödevlerinin kontrol edilmemesi gibi sorunlar da öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, okul yöneticileri ve öğretmenler arasında, özellikle uzak köylerde yaşanan ulaşım zorlukları ve kış şartlarında güvenli ulaşımın sağlanmasının güçlüğü gibi can güvenliği endişeleri de bulunmaktadır. Fiziki imkânların yetersizliği, okulların eğitim sürecine uygun bir şekilde donatılmamasına yol açmaktadır.

Köy Okullarında Görev Yapan Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar

Yöneticilerden toplanan görüşler altı temaya ayrılmış ve her tema ile ilgili ifadeler ortaya koyulmuştur ve daha sonra frekanslarına göre tabloleştirilmiştir.

Tablo 3. Köy Okullarında Görev Yapan Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar

Temalar	İlgili İfadeler	Katılımcılar	f
Veli İlgisizliği	“Köylerde Velilerin her şeyi öğretmenden beklemesi.” YİE3 “... Veli desteğinin olmaması.” YİE4 “ Veli ve öğrenci ilgisizliği.” YOE6	YİE3, YİE4, YOE6	3
Okulun Fiziki ve Bütçe Eksiklikleri	“... Köy okulları derme çatma binalarda eğitime devam etmeye çalışıyor.” YOK2 “Fiziksel sorunlarla uğraşmaktan eğitim-öğretime yeterince enerji ve zamanın ayrılamaması.” YİE5 “...fiziksel yetersizlik ve ödeneklerin olmaması.” YİE4	YOK2, YİE5, YİE4,	3
Barınma ve Ulaşım Sorunları	“... lojmanın olmaması, okulda ulaşım sorunu yani servis sıkıntısının olması.” YİE4 “Yol ücretlerinin külfet yaratması.” YİE3 “ Köy okullarına ulaşım genellikle zor ve zaman alıcı oluyor.” YİE1	YİE4, YİE3, YİE1	3
Araç-gereç ve Materyal Eksiklikleri	“... bazen yeterli öğretim materyali ve kaynağa erişimde sıkıntılar yaşanabiliyor.” YİE1 “Kaynaklara geç ulaşabilme.” YOE7 “... öğretim kaynaklarının ve sosyal etkinliklerin kısıtlı olması.” YOE6 “... araç ve materyal olarak imkanların az olması.” YİE4	YİE1, YOE7, YOE6, YİE4	4
Fırsat Eşitsizliği	“...ilçe MEM tarafından Köy okulları ile merkez okulları arasında fırsat eşitsizliği bulunmaktadır.” YOE7	YOE7	1
Sosyal İmkânlarının Kısıtlılığı	“ Sosyal etkinlikler ve öğretim kaynakları arasında farklılık olması aynı zamanda köyde kısıtlı olması.” YOE6 “İmkanların kısıtlı olması.” YOE7	YOE6, YOE7	2

Tablo 3’de gösterildiği gibi, “Köy Okullarında Görev Yapan Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar” kategorisinde altı tema ortaya çıkmıştır. Görüşme yanıtlarına göre öğretmenlerin “veli ilgisizliği”, “Okulun fiziki ve maddi yetersizlikleri”, “araç-gereç, materyal eksiklikleri”, “ulaşım ve barınma sorunu”, “fırsat eşitsizliği”, “sosyal imkânların kısıtlılığı” gibi sorunlarla karşılaştıkları görülmektedir. Hala köy okullarının fiziki yetersizlikleri, materyal eksikliklerinin bir sorun olarak devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda köy okullarının alt yapı ihtiyaçlarının hala giderilmediği, merkezlerde bulunan okullardan geri kaldığı söylenebilir. Ayrıca “veli ilgisizliği” bağlamında köy okullarında eğitimin vazgeçilmez unsurlarından veli ayağının da eksik olduğu görülmektedir. Bunda okul idaresinin veliler ile sağlıklı bir iletişim kuramadığı söylenebilir. Verilere bakıldığında yöneticilerin köy ortamında sosyal imkanların kısıtlı oldukları ve öğrencileri farklı eğitsel etkinliklere dahil edemediklerini belirttikleri görülmektedir. Köy ortamının bu sosyal imkânlarının kısıtlı olması sebebiyle özellikle yaparak yaşayarak etkinliklerinin köy okullarında kısıtlı olduğu söylenebilir.

Bu sonuçlar neticesinde yöneticilerden alınan görüşlerden dikkat çeken bazı ifadeler şu şekildedir:

“Okulumuzda bazen yeterli öğretim materyali ve kaynağa erişimde sıkıntılar yaşanabiliyor. Bu durum, öğrencilere daha zengin ve etkili bir öğrenme ortamı sunmamızı engelliyor.” YİE1

“Bakanlık tarafından ödenek çıktıkça bir şeyleri düzeltmeye çalışıyoruz. Fiziki şartları kötü olan okulların bir an önce tamamen elden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum aksi takdirde yılda bir veya iki kere gelen ve sadece gönderildiği kalemde kullanılmak zorunda kalınan ödenekler ile başa çıkılacak bir durum değildir.” YOK2

“Köylerde velilerin her şeyi öğretmenden beklemesi eğitim öğretim sürecine dahil olmaması.” YİE3

“Kış şartları, İşkur çalışanın ve lojmanın olmaması, okulda ulaşım sorunu yani servis sıkıntısının olması.” YİE4

“Fiziksel sorunlarla uğraşmaktan eğitim-öğretime yeterince enerji ve zamanın ayırlanamaması.” YİE5

“Ulaşım sıkıntısı, kaynaklara geç ulaşabilme, bazı öğretmenlerin görevlendirme ile okuldaki kadroları işgal etmeleri.” YOE7

Yöneticilerin görüşleri ve Tablo 3 incelendiğinde okullarda öğretim materyali ve kaynak erişiminde yaşanan zorluklar, öğrencilere daha zengin ve etkili bir öğrenme deneyimi sunma konusunda engel oluşturabildiği anlaşılmaktadır. Özellikle fiziksel koşulları kötü olan okulların bir an önce iyileştirilmesi gerektiği düşünülüyor; aksi halde, kısıtlı ödeneklerle sorunların üstesinden gelinmesi zor olabiliyor.

Köylerde, velilerin öğretmenlerden her şeyi beklemesi ve eğitim sürecine katılmaması, bir eğitim öğretim sorununa işaret ediyor. Kış şartları, ulaşım sorunları ve lojman eksikliği gibi faktörler, okulun işleyişini olumsuz etkileyen diğer zorluklar olarak öne çıkıyor. Fiziksel sorunlarla uğraşmanın, eğitim-öğretim faaliyetleri için yeterli zaman ve enerjinin ayrılmasını zorlaştırdığı ifade ediliyor. Ayrıca, ulaşım sıkıntısı, kaynaklara erişimde gecikme ve öğretmen görevlendirmeleri gibi durumlar da eğitimcilerin karşılaştığı zorluklar arasında bulunuyor.

Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar

Yöneticilerden ve öğretmenlerden toplanan görüşler yedi temaya ayrılmış ve her temada ilgili ifadeler ortaya koyulmuştur ve daha sonra frekanslarına göre tabloleştirilmiştir.

Tablo 4. Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar

<i>Gruplar</i>	Temalar	Katılımcılar	F
<i>Öğretmenler</i>	Barınma ve Isınma Sorunları	ÖİE7,ÖİK8,ÖİE5,ÖOK15,ÖOE12,ÖİE9,ÖOK20	7
	Yol ve Mesafe Sorunları	“ÖOK19, ÖOK19,ÖOK6,ÖOE14”	4
	Öğretmen Yetersizliği	“ÖİK4,ÖİK2,ÖİE9”	3
	Sosyal Faaliyet Olmayışı	“ÖİE5, ÖİE9, ÖOE14	3
	Eğitim Eksikliği	“ÖİK1, ÖİK8”	2
	Baskı ve Stres	“ÖOE14, ÖOK15”	2
	İletişim Sorunları	ÖOK6, ÖİK13”	2
	Dil/Kültür Problemi	ÖOE14,ÖİK2	2
<i>Yöneticiler</i>	Yönetime Katılım Eksikliği	ÖİK2,	1
	Araç-Gereç ve Materyal Eksiklikleri	YİE1,YOE7,YOE6,YİE4,	4
	Veli İlgisizliği	YİE3,YİE4, YOE6	3
	Okulun Fiziki ve Bütçe Eksiklikleri	YOK2, YİE5, YİE4	3
	Barınma ve Ulaşım Sorunları	YİE4,YİE3, YİE1	3
	Sosyal İmkânlarının Kısıtlılığı	YOE6, YOE7	2
Fırsat Eşitsizliği	YOE7	1	

Tablo 4'ten “Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar” kategorisinde yedi temanın ortaya çıktığı görülmektedir. Görüşme sorularından alınan yanıtlara göre öğretmenlerin ve idarecilerin karşılaştıkları sorunlar “fiziki yetersizlikler”, “öğretmen eksikliği”, “dil/kültür problemleri”, “velilerin ilgisizliği”, “ısınma sorunu”, materyal eksikliği” ve “ulaşım problemi” olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin yöneticilerden farklı olarak “baskı ve stres”, “dil/kültür problemleri” ve “yönetime katılım eksikliğini” ifade ettikleri görülürken yöneticilerin ise “araç-gereç, materyal eksikliği” ve “veli ilgisizliği” ile ilgili ifadeleri dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra fiziki yetersizlikler konusunda, öğrencilerin eğitim alacakları okulların fiziki koşullarının yetersiz kalması, okulun bulunduğu bölgenin diğer okullara göre daha az imkân sunması gibi sorunlar öne çıkmaktadır. Bu durum, öğrencilerin eğitim alırken diğer akranlarından daha zor şartlarda eğitim almalarına neden olabilir. Öğretmen eksikliği ise köy okullarında sıkça karşılaşılan bir başka sorundur. Bazı branşlarda öğretmenlerin olmaması, öğrencilerin eğitim kalitesini olumsuz etkileyebilir. Dil/kültür problemleri de köy okullarında karşılaşılan sorunlar arasındadır. Farklı kültür ve dil gruplarına mensup öğrenci ve öğretmenlerin bir arada eğitim alırken zorlanmaları, öğretmenlerin öğrencilerini anlamamaları, öğretmenlerin de bu farklılıklara uyum sağlamakta zorlanmalarına neden olabilir. Velilerin ilgisizliği de bir diğer sorundur. Velilerin çocuklarına gereken ilgi ve alakayı göstermemesi, öğrencilerin ve öğretmenlerin motivasyonunu olumsuz etkileyebilir ve ayrıca okul kültürünün oluşmasında zorluklar çıkarabilir. Isınma sorunu, materyal ve araç-gereç eksikliği de köy okullarında karşılaşılan sorunlar arasındadır. Özellikle kış aylarında sınıfların ısınması için gereken çaba ve harcanan zaman, öğretmenlerin ve öğrencilerin enerjilerini tüketebilir. Materyal ve araç-gereç eksikliği de öğrencilerin eğitim kalitesini düşürebilir. Son olarak ulaşım problemleri de önemli bir sorundur. Köy okullarına ulaşımın zorluğu, öğretmenlerin gidiş-gelişlerde enerjilerinin tükenmesine, motivasyon problemlerine neden olabilir.

Tabloda ayrıca öğretmenlerin ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlarda ortak sorunların sıkça olduğu gözlenmektedir. Fiziki yetersizlikler, öğretmen eksiklikleri, materyal-araç-gereç eksikleri bağlamında öğretmen ve yöneticilerin ortak sorunlarla karşılaştıkları görülmektedir. Köy okullarında öğretmen ve idarecilerin beraber çok fazla ortak zaman geçirmeleri bu sorunların ortaklaşmasına sebep olduğu söylenebilir.

Bu sonuçlar neticesinde yönetici ve öğretmenlerden alınan görüşlerden dikkat çeken bazı ifadeler şu şekildedir:

“Köy okullarında çalışan öğretmenler, farklı sosyal ve kültürel çevrelere uyum sağlamak zorunda kalabilirler. Bu durum, özellikle şehir yaşamına alışkın öğretmenler için zorlayıcı olabilir.” ÖİK2

“Merkezde bulunan okulların veya öğrencilerin herhangi bir eksiği olduğunda anında karşılanabilir ama köy okullarında böyle bir durum söz konusu değil ihtiyaç duyulan şey merkeze gidilene kadar karşılanamıyor.” ÖİK3

“Öğrencilerin ders araç ve gereçlerinin eksik veya hiç olmaması, velilerin bu duruma kayıtsız kalması.” ÖİE7

“Okulumuzun sobalı olmasından dolayı kış aylarında sorumluluğumuz artıyor. Sınıfları devamlı sıcak tutmak ama öğrencilerin de sobadan zarar görmemeleri için çaba harcamak devamlı bizleri meşgul eden bir durum. Aynı zamanda suların donmaması için de çaba harcıyoruz. Bir de ilkbahar geldiğinde tarla işlerinin artmasından dolayı aileler çocukları maalesef kendileri ile birlikte çalışmaya götürüyorlar. Okula devamsızlık ilkbahar aylarında artmaya başlıyor.” YOK2

“Dil bariyeri: Türkçe öğrenmekte zorlanan Kürtçe konuşan öğrenciler için dil desteği sağlanabilir. Dil desteği, öğrencilere bireysel veya grup halinde ekstra Türkçe dersleri verilerek veya Türkçe öğrenim materyalleri ile desteklenerek sağlanabilir.” ÖOE14

“... her bir dersin branş öğretmenin bulunmamasından kaynaklanan öğretmen sayısı yetersizliği diyebilirim öğretmen sayısı yetersiz olduğu için maalesef olmayan branşların yerini doldurmaya çalışıyoruz ama yeterli olmuyor. ... elektrik problemi bulunduğumuz köy okulunda sürekli elektrik sıkıntısı yaşıyoruz test ya da sınav çıkarırken bile önceden çıkarıyoruz ki elektrik kesintisi yüzünden çocuklar mağdur olmasın. Su problemi de çok yaşıyoruz elektrik suya bağlı olduğundan elektrik kesildiği an su da olmuyor bu da çok zor oluyor çocuklar su olmadığı için tuvaletleri bile kullanamıyor. ... köy okulunda olduğumuz için ısınma sobayla sağlıyor bu da kışın bizi çok zorluyor...” ÖOK15

“Köy okulları fiziksel olarak ilçe merkezinde bulunan okullardan daha geri kalmıştır maalesef. Aynı zamanda sportif faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanların yetersiz kalması da bu duruma örnek olabilir.” ÖOK19

“Köy okulunda çalışırken, sosyal yaşam açısından il/ilçe merkezindeki kadar zengin olanaklara erişememek beni zaman zaman yoruyor ve “keşke il/ilçe merkezinde görev yapıyor olsaydım” dedirtebiliyor.” YİE1

Köy okullarında çalışan öğretmenler köy okullarında çeşitli zorluklardan bahsetmişlerdir. Bu durumlar özellikle şehir yaşamına alışkın öğretmenler için zorlayıcı olabilir ve sosyal yaşam açısından kısıtlı olanaklar nedeniyle “keşke il/ilçe merkezinde görev yapıyor olsaydım” düşüncesine sebep olabilir.

Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar Bağlamında Çözüm Önerileri

Yöneticilerden ve öğretmenlerden toplanan görüşler yedi temaya ayrılmış ve her temada ilgili ifadeler ortaya koyulmuştur ve daha sonra frekanslarına göre tablolaştırılmıştır.

Tablo 5. Öğretmen ve Yöneticilerin Karşılaştıkları Sorunlar Bağlamında Çözüm Önerileri

Temalar	İlgili İfadeler	Katılımcılar	f
Kaynak Yönetimi ve Destek Sağlanması	<p>"...diğer öğretmenlerle iş birliği yaparak kaynakları paylaşır ve online materyallerden faydalanırız." YİE1</p> <p>"Köy Okullarının restore veya tekrardan inşa edilmesi için Bakanlığın bütçe ayırması." ÖİE5</p> <p>"...köy okullarına daha fazla ilgi göstermesi ve oluşan problemleri halletmesi." ÖİK8</p> <p>"... yeteri kadar temizlik malzemeleri olmalı." ÖİE9</p> <p>"Tek öğretmenli okullara bir yardımcı verilmesi." ÖOE12</p> <p>"Çözüm odaklı ve kolektif olarak sıkıntıları gidermeye çalışıyoruz." YOEE7</p>	YİE1, ÖİE5, ÖİK8, ÖİE9, ÖOE12, YOEE7	6
Velileri Sürece Dahil Etme	<p>"...velilere bilinç kazandırılması." YİE3</p> <p>"Aile ziyaretleri, Okul-aile işbirliğinin desteklenmesi." YİE4</p> <p>"...idareci ve veli işbirliğinde alternatif çözümler üretmek." YİE5</p> <p>"Veli ve öğrenci ile işbirliği yaparak daha verimli bir eğitim öğretim." ÖOK16</p> <p>"İlgisiz olduğunu düşündüğüm velilerle iletişime geçmeye çalışıyorum." ÖİK18</p>	YİE3, YİE4, YİE5, ÖOK16, ÖİK18	5
Öğretmen Eksikliğinin Giderilmesi	<p>"...kendi alanında mezun öğretmenlerimiz olmalı." ÖİE9</p>	ÖİE9	1
Okulların Fiziki Koşullarının İyileştirilmesi	<p>"Okul lavabolarına koku giderici bırakılabilir." ÖİK3</p> <p>"Okulun ısınması için petek sisteminin kurulması." ÖOK6</p> <p>"... Fiziki şartları kötü olan okulların bir an önce tamamen elden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum." YOK2</p>	ÖİK3, ÖOK6, YOK2	3
Materyal İhtiyaçlarının Giderilmesi	<p>"... eksik olan materyaller için düzenli ödenek göndermesi." ÖİK13</p> <p>"Teknoloji, eğitim materyallerine erişim sorununu çözmek için kullanılabilir." ÖOE14</p>	ÖOE14, ÖİK13	2
Öğrenci Başarılarının Desteklenmesi	<p>"olumlu davranışları teşvik eden bir ödül sistemi." ÖİK1</p> <p>"...çocukları elimden geldiği kadarıyla ödevlendirmeye derse teşvik etmeye çalışıyorum." ÖOK15</p> <p>"Öğrencilerin eksik öğrenmelerini tespit edip ödevlerle ve ek öğrenmelerle destekleme." ÖOK20</p>	ÖİK1, ÖOK15, ÖOK20	3

Yukarıdaki tablo, köy okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin bulguları sunmaktadır. Bulgulardan hareketle köy okullarının karşılaştığı en önemli sorunlardan birinin özellikle öğretim materyalleri olmak üzere kaynak eksikliği olduğu görülmektedir. Öğretmen ve yöneticilerin kaynak yetersizliğiyle başa çıkmada çeşitli stratejilere başvurdıkları görülmektedir. Bu stratejilere bakıldığında diğer öğretmenlerle iş birliği yapmak, online materyallerden faydalanmak, bakanlığın bütçe ayırması, tek öğretmenli okullara bir yardımcı verilmesi ve kolektif olarak sıkıntıları çözmeye çalışmak gibi çözüm önerileri olduğu görülmektedir. Burada öğretmenlerin ve idarecilerin öğrencilerine malzeme ve kaynak bulmaya çalıştıkları, iş birliğine önem vererek bilgi ve teknolojiyi kullanarak çözüm bulmaya çalıştıkları söylenebilir. Aile ziyaretlerinin yapılması, okul-aile iş birliği, alternatif çözümler üretmek için veli ve idareci iş birliği ve ilgisiz olduğu düşünülen velilerle iletişime geçme öğretmen ve idareciler tarafından bir diğer çözüm yolu olarak görülmektedir. Buradan velilerin eğitim sürecine dahil edilmesinin öğretmen ve yöneticiler tarafından önemli olduğu görüldüğü düşünülebilir. Branş öğretmenlerinin atanması gerektiği ifade edildiği görülmektedir. Öğretmen ve idarecilerin eğitimin niteliği bağlamında dersin branş öğretmeninin atanmasını istedikleri söylenebilir. Tabloya bakıldığında köy okullarının fiziksel koşullarının da önemli bir sorun olarak görüldüğü gözlemlenmektedir. Okul tuvaletlerinin koşullarının iyileştirilmesi ve ısınmayı sağlamak için merkezi ısıtma sistemi kurulması önerilerinde bulunulmuştur. Öğretmen ve idarecilerin fiziki koşulları kötü olan okullarının eğitim-öğretime odaklanma noktasında engel olarak gördükleri söylenebilir. Okullardaki materyal ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik önerilere bakıldığında eksik olan materyaller için düzenli ödenek gönderilmesi ve teknolojinin eğitim materyallerine erişim sorununu çözmek için kullanılması gibi çözüm önerileri öne sürülmüştür. Burada öğretmen ve yöneticilerin okullarının maddi sıkıntılarının çözülmesi için üst kurumların harekete geçmesini bekledikleri söylenebilir. Öğrenci başarılarının desteklenmesi konusunda öğretmen ve yöneticilerin farklı stratejilere değindikleri görülmektedir. Olumlu davranışları teşvik eden bir ödül sistemi, öğrencileri ödevlendirmeye ve derse teşvik etmeye çalışma ve öğrencilerin eksik öğrenmelerini tespit edip ek öğrenmelerle destekleme gibi çözüm önerileri getirmişlerdir. Öğretmen ve yöneticilerin öğrencileri aktif bir şekilde öğretimin, öğrenmenin içerisine katmaya çalıştıkları ve bu şekilde eksikliklerin başarının önüne geçmesini engellemeye çalıştıkları söylenebilir.

Bu sonuçlar neticesinde yönetici ve öğretmenlerden alınan görüşlerden dikkat çeken bazı ifadeler şu şekildedir:

“Çözüm odaklı ve kolektif olarak sıkıntıları gidermeye çalışıyoruz.” YOE7

“Tedbir alıp öğretmen, idareci ve veli işbirliğinde alternatif çözümler üretmek.” YİE5

“Dil bariyeri: Türkçe öğrenmekte zorlanan Kürtçe konuşan öğrenciler için dil desteği sağ-

lanabilir. Dil desteği, öğrencilere bireysel veya grup halinde ekstra Türkçe dersleri verilerek veya Türkçe öğrenim materyalleri ile desteklenerek sağlanabilir. Ayrıca öğretmenler, Kürtçe bilen öğrencilere öğrenim materyallerini açıklayabilecekleri dil destekleyici materyaller geliştirebilirler.” ÖOK20

“Yetersiz eğitim materyalleri: Öğretmenler, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirecek materyalleri bulmak için kaynak araştırması yapabilirler. Ayrıca okul, bölgesel hükümet veya yerel topluluklarla iş birliği yaparak eğitim materyalleri için fonlar sağlayabilir.” ÖOE14

“Teknoloji: Teknoloji, eğitim materyallerine erişim sorununu çözmek için kullanılabilir. Öğrencilere, dijital materyalleri kullanarak öğrenme fırsatları sağlanabilir. Ayrıca, çevrimiçi kaynaklar, öğrencilere daha fazla öğrenme kaynağı sağlayabilir.” ÖOE14

“Yaratıcılık: Öğretmenler, yaratıcı ve yenilikçi materyaller geliştirmek için çaba gösterebilirler. Öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştiren etkileşimli materyaller, öğretmenlerin düzenli ders materyallerine ek olarak kullanılabilir.” ÖOE14

Yapılan yorumlar ve Tablo 5, kırsal okullardaki öğretmenlerin çeşitli konulardaki görüşlerini ve önerilerini içermektedir. Yöneticiler ve öğretmenler, kaynak yönetimi, velilerin sürece dahil edilmesi, öğretmen eksikliğinin ele alınması, okulların fiziki koşullarının geliştirilmesi, materyal ihtiyaçlarının karşılanması ve öğrenci başarılarının desteklenmesi gibi kilit alanlarda çözüm önerileri sunmaktadır. Bu öneriler, kırsal eğitimdeki mevcut zorlukları ele almayı amaçlamakta ve iş birliği ile bu sorunların çözümüne dair fikirler sunmaktadır. Kaynakların verimli kullanımı, veli katılımının artırılması ve öğrenci başarılarının teşvik edilmesi gibi önerilen yaklaşımlar, kırsal eğitimin kalitesini artırmak adına değerlendirilmesi gereken önemli hususlardır.

Tartışma ve Sonuç

Köy okullarında görev yapmakta olan öğretmen ve yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm yaklaşımlarının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada elde edilen bulgulara bakıldığında öğretmen ve yöneticilerin 1970’lerden bu yana benzer sorunlar yaşadıklarını ve sorunların devam ettiğini göstermektedir. İlk olarak demografik bilgilerden yola çıkılarak, köy okullarında öğretmen eksikliğinin olduğu göze çarpmaktadır. Çünkü okullardaki öğretmen açığının ücretli öğretmenler ile giderildiği anlaşılmaktadır. İkinci olarak öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara ilişkin bulgular, çoğu köylerde/ilçelerde barınma sorunu, dersliklerin yetersiz olması, mesafelerin uzun olması, yönetime yetersiz katılım, fiziki eksiklikler ve öğretmen eksikliği gibi sorunlar olduğu görülmüştür. Öğretmen ve yöneticilerin ortak görüşlerine göre ise en çok dile getirilen konuların başında ısınma, barınma sorunu,

veli ilgisizliği olmasıdır. Yapılan benzer araştırmaların da sonuçlar açısından bir farklılık oluşmadığı, günümüzde hala benzer sorunların dile getirildiğini göstermektedir. Nitekim Erdem, Kamacı ve Aydemir (2012) tarafından yapılan bir çalışmada da sınıf öğretmenlerinin üstleriyle iletişimde, öğrenci okuldan kaçmasında, sınıf sayılarının yetersizliğinde ve okulun genel olanaklarının işlevselliğinde sıklıkla zorluklarla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Yine Sağ, Savaş ve Sezer (2009) “Burdur’daki Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Özellikleri, Sorunları ve İhtiyaçları” başlıklı bir çalışmada okullardaki teknolojik eksiklikler, okul yönetiminden destek eksikliği ve veli ilgisizliği gibi benzer önemli sorunlar olarak belirlenmiştir. Ulaşım meselesi öğretmenler için belirgin bir zorluk olarak öne çıkmaktadır ki bu durum Kuzey (2002), Atmaca (2004), Yazıcı (2006) ve Özpınar (2008) gibi çalışmalarda da vurgulanmıştır. Öğretmenlerin maruz kaldığı bir diğer önemli mesele ise okul donanımı, fiziksel altyapı ve teknik zorluklarla ilgilidir. Bu bağlamda Yerlikaya (2000), Kuzey (2002), Yapıcı ve Yapıcı (2003), Fidan (2008), Özpınar (2008) ve Duran, Sezgin ve Çoban (2011) gibi çalışmalar öğretmenlerin bu alanlardaki zorluklarını ortaya koymaktadır.

Kavak ve Ergen’in (2007) çalışması, kırsal kesimdeki öğrencilerin büyük bir kısmının eğitime devam edememesinin, öğretmenler üzerinde olumsuz etkiler yarattığını göstermektedir. Özpınar’ın (2008) kırsal kesimde görev yapan sınıf öğretmenlerini incelediği araştırması da öğrenci devamlının sağlanmasının öncelikli bir endişe olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmalar kırsal okulların kayıt sorunlarının devam ettiğini göstermektedir.

Farklı çalışmalar (Atmaca, 2004; Çelikten, 2005; Özben, 1997; Yapıcı ve Yapıcı, 2003) anneye-babaların çocuklarına yeterli ilgi göstermemesi konusunu sıkça ele almıştır. Bu çalışma da elde edilen sonuçlarla bu bulguları doğrulamaktadır.

Köy okullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin yaşamış oldukları sorunlara bakıldığında en yaygın ve belirgin sorunları arasında barınma ve ısınma sorunları bulunduğu dikkat çekmektedir. Bu, özellikle kırsal alanlardaki eğitim çalışanları için kritik bir konudur. İstenmeyen yaşam koşulları, öğretmenlerin iş verimliliğini ve genel yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilir. Yol ve mesafe sorunları da öğretmenlerin önemli endişe kaynaklarıdır. Uzak ve zorlu coğrafi koşullar, öğretmenlerin işlerine ulaşmalarını ve öğrencilerle etkili bir şekilde çalışmalarını engeller. Bu tür sorunların çözümü, belki de daha etkin bir taşıma hizmeti veya öğretmenlere konut sağlama, var olan konutları (lojmanları) yaşanabilir hale getirme gibi stratejileri içerebilir. Öğretmen yetersizliği, özellikle branş çeşitliliği konusunda belirgin bir sorundur. Bu durum, öğrencilerin derslerinde çeşitliliğe ve nitelikli öğretim imkânlarına erişmelerini engellemektedir. Bu bulgudan hareketle, öğretmen eğitiminin ve dağıtımının etkin bir şekilde ele alınması gerektiği söylenebilir. Sosyal faaliyet eksikliği ve izolasyon, öğretmenlerin duygusal ve psikolojik durumunu etkileyen önemli bir konudur. Bu bulgudan hareketle, öğretmenlerin sosyal ve duygusal desteğe ve bu tür alanlarda daha fazla olanaklara ihtiyaç duydukları söylenebilir. Eğitim materyalleri ve araç gereçlerin eksikliği,

kaliteli eğitimin sağlanması konusunda bir engel oluşturur. İletişim sorunları, özellikle köy halkıyla etkili bir iletişim kurmak konusunda önemli bir engeldir. Yönetime katılım eksikliği ve baskı ve stres de öğretmenlerin iş yerindeki deneyimlerini olumsuz etkileyen faktörler arasında sayılabilir. Bu sorunlar ile mücadele etmek için okul yönetiminde daha fazla öğretmen katılımını teşvik etme ve stres yönetimi stratejileri oluşturmanın gerekli olduğu söylenebilir.

Yöneticiler açısından en yaygın sorunlar arasında veli ilgisizliği sıklıkla ifade edilmiştir. Bu durum, öğretmenlerin ve yöneticilerin velilerle etkin bir şekilde iletişim kuramadığını ve dolayısıyla velilerin çocuklarının eğitimine tam anlamıyla dahil olmadığını düşündürmektedir. Okulun fiziki ve bütçe eksiklikleri, öğretmenlerin eğitim hizmetlerini etkin bir şekilde sağlama yeteneklerini ciddi şekilde etkileyen bir diğer faktördür. Bu çalışmadaki köy okullarının birçoğunun genellikle yetersiz fiziki altyapıya ve kaynaklara sahip olduğu, bu durumun öğretmenlerin işlerini yapmalarını ve öğrencilere kaliteli bir öğrenme deneyimi sunmalarını engellediği görülmektedir. Ulaşım ve barınma sorunları da köy okullarında çalışan yöneticilerin yaşadığı bir başka önemli zorluktur. Bu durum, özellikle kırsal alanlardaki okullarda çalışan öğretmenler için önemli bir engel oluşturmaktadır. Araç-gereç ve materyal eksiklikleri de köy okullarında önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlerin, yeterli eğitim materyaline ve kaynaklara erişememenin, çocuklara etkili bir öğrenme deneyimi sunmalarını engellediğini düşündükleri söylenebilir. Palavan ve Donuk'un (2014) da belirttiği gibi kırsal kesimde görev yapan öğretmenler, okullarındaki eğitim materyallerinin eksikliğinin yanı sıra ek sorunlarla da uğraşmak zorunda kalabilmektedirler. Bu sorunlar arasında, fırsat eşitsizliği öne çıkan bir diğer durumdur. Köy okullarında öğrencilere sunulan olanakların, merkezi okullarla karşılaştırıldığında genellikle daha sınırlı olduğu belirtilmekte, bu durum, köy okullarında öğrenim gören öğrencilerin eğitimde kalite ve çeşitlilik konusunda dezavantajlı olduklarını göstermektedir. Benzer sonuçlar fırsat eşitliği konusunda birçok araştırma ile paralellik göstermektedir (Basun ve Erden, 2020). Son olarak, sosyal olanakların kısıtlılığı, öğretmenlerin karşılaştığı diğer bir sorundur. Köylerde, öğrencilere sunulan sosyal ve eğitsel etkinlikler genellikle sınırlıdır ve bu durum, öğrencilerin geniş kapsamlı bir eğitim deneyimine erişimini engellemektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine yönelik elde edilen sonuçlar, öğretmenler ve yöneticilerin paylaştığı görüşlerle paralel bir tabloyu yansıtmaktadır. Fiziki eksiklikler, öğretmen eksikliği, kültürel farklılıklar, veli ilgisizliği, ısınma sıkıntısı, materyal eksikliği ve ulaşım zorlukları gibi ana temaların öne çıkması, köy okullarının eğitim kalitesini etkileyen engellerin önemini vurgulamaktadır. Bu faktörler, eğitim süreçlerini olumsuz etkileyerek çözüm gerektiren zorluklar olarak belirtilmiştir.

Araştırmanın beşinci alt sorusunda ise öğretmen ve yöneticilerin çözüm yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre öğretmenler ve yöneticiler, karşılaştıkları sorunlara çözüm yaklaşımları konusunda çeşitli stratejileri benimsemektedir. Kaynak yönetimi ve destek sağ-

lanması için, öğretmenler iş birliği yaparak kaynakları paylaşmak ve çevrimiçi materyallerden yararlanmak gibi yöntemleri tercih etmektedir. Ayrıca, köy okullarının restore edilmesi veya yeniden inşa edilmesi için bakanlığın bütçe ayırması gerektiği vurgulanmıştır. Velileri sürece dahil etmek amacıyla, velilere bilinç kazandırma, aile ziyaretleri, okul-aile iş birliğinin desteklenmesi gibi yaklaşımlar öne çıkmaktadır. Öğretmen eksikliğini gidermek için kendi alanlarında mezun öğretmenlerin görevlendirilmesi önerilirken, okulların fiziki koşullarının iyileştirilmesi için lavaboların düzenlenmesi, ısınma sistemlerinin geliştirilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur. Materyal ihtiyaçlarını gidermek adına düzenli ödenek gönderilmesi ve teknolojinin eğitim materyallerine entegrasyonu önerilmiştir. Öğrenci başarılarının desteklenmesi için ödül sistemleri, öğrencilerin öğrenme eksikliklerini tespit ederek özel destek sağlama gibi stratejiler öne çıkmaktadır.

Sonuç olarak, ülkemizdeki okul altyapısının hala eksikliklerle karşılaştığı, eğitimdeki fırsat eşitliği sorununun henüz çözülmediği, bu açık sorunların öğretmenlerin motivasyonunu düşürdüğü ve yöneticilerin iletişim yetersizliğinin devam ettiği görülmektedir.

Öneriler

Bu çalışmada ortaya çıkan bulgulara dayanarak, köy okullarındaki öğretmenler, yöneticiler, yetkililer ve araştırmacılar için çeşitli öneriler getirilmiştir:

Öğretmenler için öneriler;

- Öğretmenlerin kendi öğretim materyallerini yaratmalarını veya mevcut online materyalleri kullanmalarını teşvik etmek. Bu, kaynak sıkıntısını bir dereceye kadar hafifletebilir.
- Öğretmenlerin velilerle daha fazla iş birliği yaparak eğitim sürecine onları daha fazla dahil etmeleri önemlidir.
- Öğretmenlerin yaratıcı ve yenilikçi öğretim metotları kullanmalarını teşvik edilmelidir. Bu bağlamda, köy okullarında görev yapan öğretmenlere yönelik yenilikçi yöntem ve tekniklerle ilgili workshop ve seminerlerin verilmesi önerilebilir.
- Köy okulunda çalışan öğretmenlere oryantasyon eğitimlerinin düzenlenmesi önerilebilir.

Yöneticiler için öneriler:

- Yöneticiler, mevcut kaynakların en iyi şekilde kullanılmasını sağlamak için okul kaynaklarını yönetme konusunda hizmet içi eğitim alabilirler.
- Okulların fiziki koşullarının iyileştirilmesi için çalışmalı ve buna yönelik fonların sağlanması için üst makamlarla sürekli iletişim halinde olabilirler.

- Yöneticiler; öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasındaki iletişimi güçlendirecek stratejileri bilmeli, desteklemeli ve teşvik etmelidir. Bu bağlamda okul yöneticilerine yönelik seminerler düzenlenebilir.
- Yöneticilerin okula ilişkin sorunların çözümünde tüm paydaşları dahil etmeye dikkat etmeli ve kolektif kararlar almaları önerilebilir.

Yetkililer için öneriler:

- Milli Eğitim Bakanlığı, köy okullarına daha fazla kaynak sağlamak için çaba göstermeli ve bu konuda adil bir dağılımı teşvik etmelidir.
- Politika yapıcılar, köy okullarının karşılaştığı benzersiz zorlukları tanımlayan ve bu zorlukları gidermeye yönelik stratejileri içeren politikaları oluşturmalıdırlar.
- Üst makamlar veya yetkililer, eğitimin genel kalitesini ve erişilebilirliğini artırmak için okulların fiziki koşullarını ve öğretim materyallerini geliştirmeye yatırım yapmalıdırlar.
- Okullara ulaşım ve altyapı sorunlarının yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde hızlı bir şekilde çözümlenmesine öncelik verilmesi önerilmektedir.
- Üst makamlar köy okullarında çalışan öğretmen ve idarecilerden gelen talepleri hızlı bir şekilde değerlendirebilmeli ve köy okullarıyla sürekli iletişim halinde olmalıdır.
- Ülke geneli köy okullarının bakanlık tarafından röntgeni çekilmeli ve bu okulların acil ihtiyaçları belirlenerek köy okulları için ayrı bir ödenek kalemi oluşturulmalıdır.
- Köy okullarında kalmak zorunda kalan öğretmenler için lojman ihtiyaçlarının karşılanması ve acilen bu lojmanların yapımına başlanması, var olan lojmanların da bakım, onarım ihtiyaçlarının karşılanması önerilebilir.

Araştırmacılar için öneriler;

- Bu araştırma Muş ili Malazgirt ilçe ile sınırlı kalmıştır. Daha kapsamlı araştırmalar için birçok ilçe ve köyün nicel araştırma yöntemleri kullanılarak araştırma yapılması ile geniş ve genellenebilir sonuçlara ulaşılabilir.
- Köy okullarındaki sorunlara, veliler ve öğrencilerin algıları ile de bakılması önerilebilir.
- Yerel yönetimlerin köy okullarına ilişkin görüşleri alınabilir.
- Merkezi yönetimin köy okullarına ilişkin uygulamaları ve politikaları incelenebilir.

Kaynakça

- Aksoy, E. ve Işık, H. (2008). İlköğretim okul müdürlerinin öğretim liderliği rolleri. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(19), 235-249. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/manassosyal/issue/49945/640051>
- Atmaca, F. (2004). *Sınıf öğretmenlerinin motivasyon durumlarının incelenmesi (Ağrı ili örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Basun, B. ve Erden, Ş. (2020). Kent merkezi ve kırsalda yaşayan okul öncesi çocuklarının sosyal problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(227), 271-288. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/milliegitim/issue/56322/778269>
- Bilek, E. ve Kale, M. (2012). Taşıma merkezi okullarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre, taşımali eğitim uygulaması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(3), 609-632. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gefad/issue/6734/90520>
- Çelikten, M. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 207-237. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/erusosbilder/issue/25118/265225>
- Çınar, İ. (2004). Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında ilk okuma yazma öğretimine ilişkin bir araştırma. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 31-45.
- Duran, E. Sezgin, F. ve Çoban, O. (2011). Examining candidate classroom teachers' compliance and socialization process. *Dumlupınar University Journal of Social Sciences*, 31, 465-478.
- Elma, C. (2013). Birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin yönetim ve eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunlar. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23 (1), 75-87.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdem, A. Kamacı, S. ve Aydemir, T. (2005). Birleştirilmiş sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar: Denizli örneği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 1(2), 3-13. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/eku/issue/5440/73829>
- Fidan, N. K. (2008). İlköğretimde araç gereç kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 1(1), 48-61
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 13. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım.
- Karataş, A. ve Kınalıoğlu, İ. H. (2018). Köy okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 207-220. <http://dx.doi.org/10.29217/uujss.491>
- Kavak, Y. ve Ergen, H. (2007). Primary school enrolment and out-of-school children in Turkey / Türkiye’de ilköğretimde katilim ve okula gidemeyen çocuklar. *Milli Eğitim Dergisi*, (173), 8-26.
- Kavak, Y., Ekinci, C. E. ve Gökçe, F. (1997). *İlköğretimde kaynak arayışları: bir araştırma*. Şafak Matbaacılık.
- Kaya, N. Ç. (2006). Taşımali eğitim programındaki ilköğretim öğrencilerinin durumları: Silopi köyleri örneğinde bir sosyal değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 46(2), 105-116. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/dtcfdergisi/issue/66772/1044224>
- Kuzey, M. (2002). *Sınıf öğretmenlerinin bazı sorunları ve bazı çözüm önerileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Özpinar, M. (2008). *Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları (Aydın ili örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Özpinar, M. ve R. Sarpkaya (2010). Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 27, 17-29. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/pauefd/issue/11116/132927>
- Palavan, Ö. ve Donuk, R. (2016). Kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin sorunları. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 109-128. <https://doi.org/10.29065/usakead.232430>
- Sağ, R., Savaş, B. ve Sezer, R. (2009). Characteristics, problems and needs of multigrade class teachers in Burdur. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 10(1), 37-56.
- Sarı, M. ve Uz, E. (2017). Cumhuriyet döneminde köy eğitim kursları. *Turkish History Education Journal*, 6 (1), 29-55.

The Challenging Journey of Education Heroes in Rural Schools: Problems Faced by Teachers and Administrators

Extended Abstract

Introduction

When the subject of education is examined in the depths of the literature, it is observed that there are a number of studies based on student and teacher perspectives. However, studies focusing on the challenges encountered in preschool education in rural schools highlight issues such as the lack of qualified teacher training, the need for customized school programs, and gaps in education. Plans designed to improve rural school systems also emphasize teachers' excessive workload conditions and the lack of parental involvement in school-family relationships. Different researchers such as Karakütük (1998), Sarı and Uz (2017), Yeşilyurt and Orak (2007), Bilek and Kale (2012), Şan (2012), Yurdabakan (2013), Şimşek and Büyükkıdık (2017), Kaya (2017), Sidat and Bayar (2018) have enriched the literature by reaching similar results in this context. However, it should not be forgotten that there is a lack of broader literature in the field of rural education. To fill this gap and obtain more comprehensive understandings, data collected from important stakeholders in the education process, such as parents, teachers, and school administrators, can be used as valuable resources in shaping education strategies. In this way, future education steps can be taken on a more effective and knowledge-based foundation.

The aim of this study is to identify the problems and solution approaches encountered by teachers and administrators working in rural schools. In line with this general aim, the following questions have been addressed:

1. What are the demographic characteristics of teachers and administrators working in rural schools?
2. What are the problems encountered by teachers working in rural schools?
3. What are the problems encountered by administrators working in rural schools?
4. What are the similarities and differences between the problems encountered by teachers and administrators working in rural schools?
5. What are the suggested solutions for the problems encountered by teachers and administrators working in rural schools in this context?

Method

The study is designed according to the phenomenology method, which is one of the qualitative research methods. In this study, structured interview techniques were used to collect research data. The collected data was analyzed using descriptive analysis and constant comparison method. The study group consists of 27 participants working in the Malazgirt district of Muş province during the 2022-2023 academic year. Qualitative data in the research were obtained through an open-ended interview form developed by the researchers. Data were analyzed using descriptive analysis technique.

Findings

According to the data analysis, the problems encountered by teachers and administrators were categorized into 5 categories. Based on the findings, it is emphasized that teachers and administrators perceive the school infrastructure as insufficient, the inequalities in education have not been addressed, unresolved issues reduce the motivation of teachers and administrators, and teacher communication needs to be guided primarily by individuals in leadership positions.

Results

The study, which aims to determine the problems and solution approaches encountered by teachers and administrators working in rural schools, indicates that the teachers and administrators have been experiencing similar problems since the 1970s and that the problems continue to persist when looking at the findings obtained. Firstly, based on demographic information, it is noticeable that there is a shortage of teachers in rural schools. This is understood because the teacher gap in schools is filled with paid teachers. Secondly, the findings related to the problems experienced by teachers indicate that there are problems such as accommodation problems in most villages/districts, inadequate classrooms, long distances, insufficient participation in management, physical deficiencies, and a shortage of teachers. According to the common opinions of teachers and administrators, the most frequently mentioned issues are heating, accommodation problems, and parental indifference. Research studies similar to this one also show no difference in terms of results, indicating that similar problems are still being mentioned today. Indeed, a study conducted by Erdem, Kamacı, and Aydemir (2012) found that classroom teachers frequently encountered difficulties in communication with their superiors, student truancy, inadequacy of class numbers, and the functionality of the school's general facilities.

Conclusion

In conclusion, it is observed that the school infrastructure in our country still encounters deficiencies, the problem of equal opportunity in education has not yet been resolved, these open problems reduce the motivation of teachers, and the communication inadequacy of administrators continues. In this context, specific recommendations have been developed for teachers and administrators working in rural schools, authorities, and researchers.